

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Contenta in hoc Libello. Erasmi Roterodami Epistola, ad
illustriss. Principe[m] ac Duce[m] Saxoniae &c.
Fridericu[m]**

Erasmus, Desiderius

[Leipzig], [1519]

VD16 E 2831

Contra F. Luther [et] D. Bodenstein: in Lipsensi studio has disputabit
positio[n]es Eckius, xxvij. Iunij. M. D. xix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32424

te iusticiæ præside, sub prætextu pietatis aliquorū impieta-
ti dedatur. Vult idem Leo pontifex cui nihil magis est cor-
di, quā vt tuta sit innocētia. Pater vocari gaudet nec amat
eos, qui sub ipsius vmbra tyrannidē exercent. Neq; quisq;
magis paret animo pontificis, quam is, qui quod æquiss-
imum est, exequitur. Quid istic de LVTHERIO sentiāt,
nescio. Certe hic video libros eius, ab optimis quibusq; les-
gi. Quāq; mihi nōdum vacauit euoluere. Bene valeat ea-
dem tua celsitudo quam nobis diu incolumem florētemq;
seruet Christus optimus, maximus. Antuerpiæ xvij. Cas-
lend. Maias. Anno a Christo incarnato M. D. xix.

Contra f. Luther & D. Bodenstein;

in Lipsensi studio has disputabit positiōes Eckius,
xxvij. Iunij. M. D. xix.

- i. Neq; dictis sacrae scripturae, aut sanctis patribus, Augusti-
no et alijs concordat, D. & magistrum nostrū Iesum Chris-
tum dicendo, pœnitentiam agite, voluisse omnē fidelium
vitam esse pœnitentiam. vnde & de sacramentali pœnitētia
illud verbum idonee potest intelligi,
- ii. Et si peccata venialia sint quotidiana, tamen iustū seme-
per peccare in omni opere bono, etiam bene moriendo, ne-
gamus. Sicut erroneum dicimus, iustum, manente iusticia,
peccare posse mortaliter, aut in puero: post baptismū: alie-
næ voluntatis peccatum remanere,
- iii. Astringentem pœnitentiā nō recte inchoari a detestatione
peccatorū, recogitando grauitatē peccati & pena. et quod
faciat magis peccatorem, tanquā Euangelio et sanctis pa-
tribus contrarium, non dicimus audiendum,
- iiii. Dicere, deum remittendo culpam, remittere pœnam: &
non cōmutare in pœnā aliquā temporalē satisfactoriā, per
canones & sacerdotis iniūctionē, i parte vel toto declaratā,
vt sacrae scripturae, & vsui ecclesiae repugnās, existimamus,

Quelibet sacerdotē: nullo praelato dempto: suo subdito
petēti, posse remittere, aut debere, pœnas & culpas: ita, qđ
praelat⁹ nō plenarie absoluēs a pœna & culpa, peccet: velut
vlti sanctæ matris ecclesiæ aduersum, nō acceptamus. v.

Animas in purgatorio non satisfacere pro peccatorum
pœnis, a quorū culpis absolutæ, hic nō satisfecerunt: repu-
tamus erroneū. sicut non est sine errore, qui non credit deū
a morituro requirere aliam, quam mortis pœnam. vi.

Errat, qui liberum arbitriū hominis, negat dominum
actuū hominis: ex eo, quia ipm habeat se actiue ad malum,
ad bonū vero tantū passiuē. sicut nō est sine errore, qui fidē
quolibet crimine corrūpi, cōtra scholast. existimat. nec sine
maximo errore, qui nulla cōtritionis habita ratione, in so-
la fide, quem absolui, procaciter prædicat. vii.

Ex imperfectione charitatis vel fidei, in anima mortui,
fieri horrorem & quasi desperationem, quibus in purgato-
rio afficiantur et quod illū horrorem ex timore mortis in-
currant, quo quasi inuiti moriantur, non recipimus: quia
veritati & rationi contrarium. viii.

Animas in purgatorio mereri maiorē gratiam: aut eorū
præmia minui, si alienis meritis liberentur: aut non esse cer-
tas de salute: aut suffragia nostra nolle: vt fidei nostræ &
omni rationi aduersa, negamus. ix.

Meritum passionis Christi, non esse thesaurum Eccle-
siæ, ex quo dentur indulgentiæ: quia veritati & apostoli-
cis decretis obuians: negamus. sicut clauēs esse thesaurum
ecclesiæ, imperitissimū opinamur. Meritis quoq; sanctorū
nos adiuuari pie credimus. x.

Dicere, indulgentias nō expedire, est error. dicere item,
indulgentias esse vicium aliquod operis, quo ipsum minus
valeat, error est pessimus. Quare & hunc errare sentimus,
qui dicit, se teneri improbare indulgentias, quia dominus
dicat: ppter me deleo iniquitates, nō ppter pecunias. xi.

xij. Pāpam non posse remittere pœnam, pro peccato debita, per indulgētiās, error. Immo, erroneum est, eum non posse absoluere a pœnis animas in purgatorio existentes. Omniū autem maxime nō recipimus, quod morituri, infirmi, legitime impediti, non crimina publica habētes, indulgentijs non egeant.

xij. Rhomanam Ecclesiā nō fuisse superiorem alijs ecclesijs ante tēpora Syluestri, negamus. Sed eū, qui sedē beatissimi Petri habuit & fidem, successorem Petri & vicariū Christi generalē semp agnouimus. Cōtraxim⁹ quo ad fieri pōt, ppositiōes, & has paucas accepim⁹, & q̄ alia ab his pēdeāt.

Cōtra nouos et veteres errores: defendet Martin⁹ Lutheri⁹, has positiōes seq̄ntes, i studio Lipsiū.

i. Cotidie peccat omnis homo, sed & cotidie pœnitet: docente Christo: Pœnitentiā agite. Excepto vno nouo quod dā iusto, qui pœnitētia nō indiget. cum etiā palmites fructiferos cotidie purget agricola cœlestis.

ij. In bono peccare hominem. & peccatum veniale, nō natura sua, sed dei misericordia solū esse tale. aut in puero post baptismum peccatum remanens, negare hoc est, Paulum et Christum semel conculcare.

iiij. Qui opus bonū aut pœnitentiā, a peccatorū detestatiōe, ante dilectionē iusticiæ incipi, nec in eo peccari, asserit hūc inter Pelagianos hæreticos numeramus. Sed & contra sacrum suū Aristotelem desipere, probamus.

iiij. Deus mutat pœnā æternā in tēporalē, scilicet crucis portandæ cuius Canones aut sacerdotes, nec statuendæ, nec auferendæ, habent vliā potestatem. quanq̄ id ab adulatoribus noxijs seducti, præsumere possint.

v. Quilibet sacerdos debet absoluere pœnitētē a pœna & culpa, aut peccat. æque peccat superior prælatus, si occulta sine causa reseruat rationabilissima quantūlibet vsus Ecclesiæ, id est, adulatorum, resistit.